

BÀI 3. CÁC CÔNG THỨC LƯỢNG GIÁC

- **CHƯƠNG 1. HÀM SỐ LƯỢNG GIÁC VÀ PHƯƠNG TRÌNH LƯỢNG GIÁC**
- |FanPage: Nguyễn Bảo Vương

PHẦN A. LÝ THUYẾT VÀ VÍ DỤ MINH HỌA

1. Công thức cộng

Từ đây, khi không nói gì thêm, chỉ xét các góc lượng giác mà tại đó các giá trị lượng giác được đề cập có nghĩa.

Công thức cộng

$$\begin{aligned} \cdot \cos(\alpha + \beta) &= \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta & \cdot \cos(\alpha - \beta) &= \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta \\ \cdot \sin(\alpha + \beta) &= \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta & \cdot \sin(\alpha - \beta) &= \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta \\ \cdot \tan(\alpha + \beta) &= \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} & \cdot \tan(\alpha - \beta) &= \frac{\tan \alpha - \tan \beta}{1 + \tan \alpha \tan \beta} \end{aligned}$$

Ví dụ 1. Tính giá trị của $\cos \frac{\pi}{12}$.

Giải

$$\cos \frac{\pi}{12} = \cos \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \cos \frac{\pi}{3} \cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{3} \sin \frac{\pi}{4} = \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{4}.$$

2. Công thức góc nhân đôi

Công thức tính các giá trị lượng giác của góc 2α qua các giá trị lượng giác của góc α được gọi là **công thức góc nhân đôi**.

$$\begin{aligned} - \cos 2\alpha &= \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 2\cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2\sin^2 \alpha \\ - \sin 2\alpha &= 2\sin \alpha \cos \alpha \\ - \tan 2\alpha &= \frac{2\tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} \end{aligned}$$

Ví dụ 2. Tính $\sin \frac{\pi}{8}$.

Giải

$$\text{Ta có } \frac{\sqrt{2}}{2} = \cos \frac{\pi}{4} = \cos \left(2 \cdot \frac{\pi}{8} \right) = 1 - 2\sin^2 \frac{\pi}{8}. \text{ Suy ra } \sin^2 \frac{\pi}{8} = \frac{2 - \sqrt{2}}{4}.$$

$$\text{Vì } 0 < \frac{\pi}{8} < \frac{\pi}{2} \text{ nên } \sin \frac{\pi}{8} > 0. \text{ Suy ra } \sin \frac{\pi}{8} = \frac{\sqrt{2 - \sqrt{2}}}{2}.$$

3. Công thức biến đổi tích thành tổng

Từ công thức cộng, ta suy ra được công thức biến đổi tích thành tổng sau đây:

$$\begin{aligned} - \cos \alpha \cos \beta &= \frac{1}{2} [\cos(\alpha - \beta) + \cos(\alpha + \beta)] \\ - \sin \alpha \sin \beta &= \frac{1}{2} [\cos(\alpha - \beta) - \cos(\alpha + \beta)] \\ - \sin \alpha \cos \beta &= \frac{1}{2} [\sin(\alpha - \beta) + \sin(\alpha + \beta)] \end{aligned}$$

Ví dụ 3. Tính giá trị của biểu thức $\cos \frac{11\pi}{12} \cos \frac{7\pi}{12}$.

Giải

$$\cos \frac{11\pi}{12} \cos \frac{7\pi}{12} = \frac{1}{2} \left[\cos \left(\frac{11\pi}{12} - \frac{7\pi}{12} \right) + \cos \left(\frac{11\pi}{12} + \frac{7\pi}{12} \right) \right] = \frac{1}{2} \left(\cos \frac{\pi}{3} + \cos \frac{3\pi}{2} \right) = \frac{1}{4}$$

4. Công thức biến đổi tổng thành tích

Các công thức dưới đây được gọi là **công thức biến đổi tổng thành tích**.

$$\begin{aligned} \cdot \cos \alpha + \cos \beta &= 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2} & \cdot \cos \alpha - \cos \beta &= -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2} \\ \cdot \sin \alpha + \sin \beta &= 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2} & \cdot \sin \alpha - \sin \beta &= 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2} \end{aligned}$$

Ví dụ 4. Tính $\sin \frac{5\pi}{12} + \sin \frac{\pi}{12}$.

Giải

$$\sin \frac{5\pi}{12} + \sin \frac{\pi}{12} = 2 \sin \frac{\frac{5\pi}{12} + \frac{\pi}{12}}{2} \cos \frac{\frac{5\pi}{12} - \frac{\pi}{12}}{2} = 2 \sin \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{6} = 2 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{6}}{2}.$$

PHẦN B. BÀI TẬP TỰ LUẬN (PHÂN DẠNG)

Dạng 1. Công thức cộng

Câu 1. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính $\sin \frac{\pi}{12}$ và $\tan \frac{\pi}{12}$.

Câu 2. (SGK-CTST-11-Tập 1) Không dùng máy tính cầm tay, tính các giá trị lượng giác của các góc:

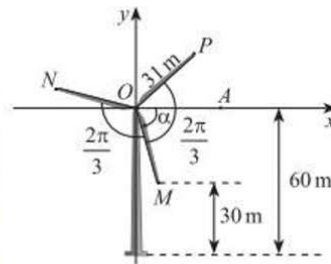
- $\frac{5\pi}{12}$
- -555° .

Câu 3. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính $\sin\left(\alpha + \frac{\pi}{6}\right)$, $\cos\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right)$ biết $\sin \alpha = -\frac{5}{13}$ và $\pi < \alpha < \frac{3\pi}{2}$.

Câu 4. (SGK-CTST-11-Tập 1) Trong Hình 5, ba điểm M, N, P nằm ở đầu các cánh quạt của tua-bin gió. Biết các cánh quạt dài $31m$, độ cao của điểm M so với mặt đất là $30m$, góc giữa các cánh quạt là $\frac{2\pi}{3}$ và số đo góc (OA, OM) là α .

Hình 5

- Tính $\sin \alpha$ và $\cos \alpha$.
- Tính $\sin$ của các góc lượng giác (OA, ON) và (OA, OP) , từ đó tính chiều cao của các điểm N và P so với mặt đất (theo đơn vị mét). Làm tròn kết quả đến hàng phần trăm.

Câu 5. Tính các giá trị lượng giác sau:

- $\tan\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right)$ khi $\sin \alpha = \frac{3}{5}$, $\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi$.
- $\cos\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right)$ khi $\sin \alpha = -\frac{12}{13}$, $\frac{3\pi}{2} < \alpha < 2\pi$.
- $\cos(a+b)\cos(a-b)$ khi $\cos a = \frac{1}{3}$, $\cos b = \frac{1}{4}$.
- $\sin(a-b)$, $\cos(a+b)$, $\tan(a+b)$ khi $\sin a = \frac{8}{17}$, $\tan b = \frac{5}{12}$ và a, b là các góc nhọn.

Câu 6. Tính giá trị của biểu thức lượng giác, khi biết:

- $\cos 2\alpha$, $\sin 2\alpha$, $\tan 2\alpha$ khi $\cos \alpha = -\frac{5}{13}$, $\pi < \alpha < \frac{3\pi}{2}$.

b) $\cos 2\alpha$, $\sin 2\alpha$, $\tan 2\alpha$ khi $\tan \alpha = 2$.

c) $\sin \alpha$, $\cos \alpha$ khi $\sin 2\alpha = -\frac{4}{5}$, $\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{3\pi}{2}$.

d) $\cos 2\alpha$, $\sin 2\alpha$, $\tan 2\alpha$ khi $\tan \alpha = \frac{7}{8}$.

Câu 7. Tính giá trị của biểu thức

a. $A = \sin^2 20^\circ + \sin^2 100^\circ + \sin^2 140^\circ$

b. $B = \cos^2 10^\circ + \cos^2 110^\circ + \cos^2 130^\circ$

c. $C = \tan 20^\circ \cdot \tan 80^\circ + \tan 80^\circ \cdot \tan 140^\circ + \tan 140^\circ \cdot \tan 20^\circ$

d. $D = \tan 10^\circ \cdot \tan 70^\circ + \tan 70^\circ \cdot \tan 130^\circ + \tan 130^\circ \cdot \tan 190^\circ$

e. $E = \frac{\cot 225^\circ - \cot 79^\circ \cdot \cot 71^\circ}{\cot 259^\circ + \cot 151^\circ}$

f. $F = \cos^2 75^\circ - \sin^2 75^\circ$

g. $G = \frac{1 - \tan 15^\circ}{1 + \tan 15^\circ}$

h. $H = \tan 15^\circ + \cot 15^\circ$.

Câu 8. Chứng minh rằng:

a) $\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$;

b) $\sin(a+b)\sin(a-b) = \sin^2 a - \sin^2 b = \cos^2 b - \cos^2 a$;

c) $4\sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right)\sin\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = 4\sin^2 x - 3$;

d) $\sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) - \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = \sqrt{2} \cos x$.

Câu 9. Chứng minh các đẳng thức sau

a) $\sin(x+y) \cdot \sin(x-y) = \sin^2 x - \sin^2 y$;

b) $\tan x + \tan y = \frac{2\sin(x+y)}{\cos(x+y) + \cos(x-y)}$;

c) $\tan x \cdot \tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right) + \tan\left(x + \frac{\pi}{3}\right) \cdot \tan\left(x + \frac{2\pi}{3}\right) + \tan\left(x + \frac{2\pi}{3}\right) \cdot \tan x = -3$;

d) $\cos\left(x - \frac{\pi}{3}\right) \cdot \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) + \cos\left(x + \frac{3\pi}{4}\right) \cdot \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{2}}{4}(1 - \sqrt{3})$;

e) $(\cos 70^\circ + \cos 50^\circ)(\cos 230^\circ + \cos 290^\circ) - (\cos 40^\circ + \cos 160^\circ)(\cos 320^\circ + \cos 380^\circ) = 0$;

f) $\tan x \cdot \tan 3x = \frac{\tan^2 2x - \tan^2 x}{1 - \tan^2 x \cdot \tan^2 2x}$.

Câu 10. Chứng minh các hệ thức sau với điều kiện cho trước

a.) $2 \tan a = \tan(a+b)$ khi $\sin b = \sin a \cdot \cos(a+b)$

b.) $2 \tan a = \tan(a+b)$ khi $3 \sin b = \sin(2a+b)$

c.) $\tan a \cdot \tan b = -\frac{1}{3}$ khi $\cos(a+b) = 2 \cos(a-b)$

d.) $\tan(a+b) \cdot \tan b = \frac{1-k}{1+k}$ khi $\cos(a+2b) = k \cdot \cos a$

Dạng 2. Công thức nhân đôi

Câu 11. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính $\cos \frac{\pi}{8}$ và $\tan \frac{\pi}{8}$

Câu 12. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính các giá trị lượng giác của góc 2α , biết:

a) $\sin \alpha = \frac{\sqrt{3}}{3}$ và $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$;

b) $\sin \frac{\alpha}{2} = \frac{3}{4}$ và $\pi < \alpha < 2\pi$.

Câu 13. (SGK-CTST-11-Tập 1) Rút gọn các biểu thức sau:

a) $\sqrt{2} \sin\left(\alpha + \frac{\pi}{4}\right) - \cos \alpha$

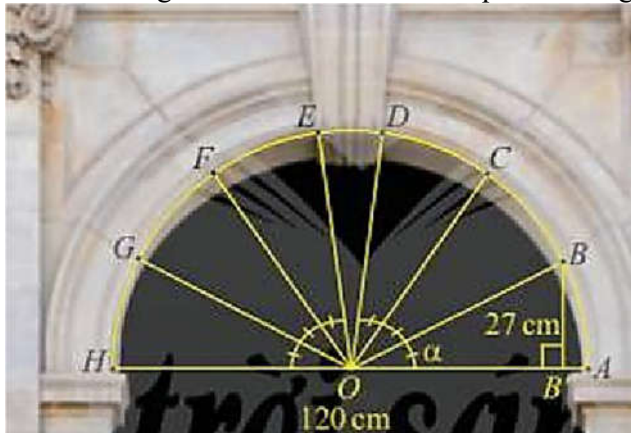
b) $(\cos \alpha + \sin \alpha)^2 - \sin 2\alpha$.

Câu 14. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính các giá trị lượng giác của góc α , biết:

a) $\cos 2\alpha = \frac{2}{5}$ và $-\frac{\pi}{2} < \alpha < 0$;

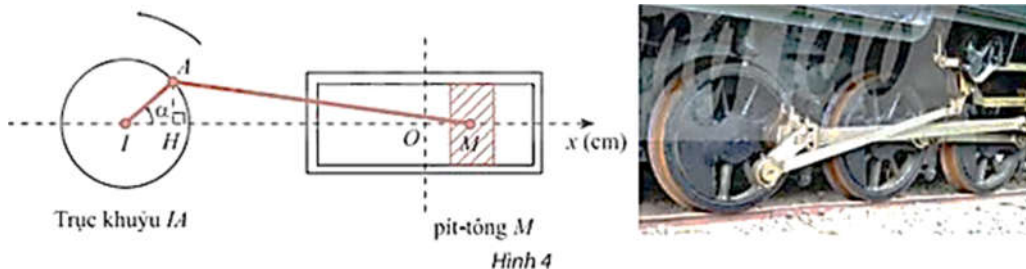
b) $\sin 2\alpha = -\frac{4}{9}$ và $\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{3\pi}{4}$.

Câu 15. (SGK-CTST-11-Tập 1) Trong bài toán khởi động, cho biết vòm cổng rộng 120 cm và khoảng cách từ B đến đường kính AH là 27 cm . Tính $\sin \alpha$ và $\cos \alpha$, từ đó tính khoảng cách từ điểm C đến đường kính AH . Làm tròn kết quả đến hàng phần mười.

Hình 2

Câu 16. (SGK-CTST-11-Tập 1) Trong Hình 4, pít-tông M của động cơ chuyển động tịnh tiến qua lại dọc theo xi-lanh làm quay trục khuỷu IA . Ban đầu I, A, M thẳng hàng. Cho α là góc quay của trục khuỷu, O là vị trí của pít-tông khi $\alpha = \frac{\pi}{2}$ và H là hình chiếu của A lên Ix . Trục khuỷu IA rất ngắn so với độ dài thanh truyền AM nên có thể xem như độ dài MH không đổi và gần bằng MA .

Hình 4

a) Biết $IA = 8\text{ cm}$, viết công thức tính tọa độ x_M của điểm M trên trục Ox theo α .

b) Ban đầu $\alpha = 0$. Sau 1 phút chuyển động, $x_M = -3\text{cm}$. Xác định x_M sau 2 phút chuyển động.
 Làm tròn kết quả đến hàng phần mười.

Câu 17. Tính giá trị biểu thức:

a. $A = \sin \frac{\pi}{8} \cos \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{8}$

b. $B = \frac{1 - \tan^2 \frac{\pi}{8}}{\tan \frac{\pi}{8}}$

c. $C = \sin 10^\circ \sin 50^\circ \sin 70^\circ$

d. $D = \sin 6^\circ \sin 42^\circ \sin 66^\circ \sin 78^\circ$

e. $E = 16 \cos 20^\circ \cos 40^\circ \cos 60^\circ \cos 80^\circ$

Câu 18. Tính giá trị của các biểu thức sau:

a. Cho $\tan \frac{x}{2} = -2$. Tính $A = \frac{3 \sin x + 4 \cos x}{4 \cot x + 3 \tan x}$

b. Cho $\sin x = -\frac{4}{5}$ và $\frac{3\pi}{2} < x < 2\pi$. Tính $\cos \frac{x}{2}$ và $\sin \frac{x}{2}$

c. Cho $\tan x = \frac{1}{15}$. Tính $B = \frac{\sin 2x}{1 + \tan 2x}$

d. Cho $\tan \frac{x}{2} = -\frac{1}{2}$. Tính $C = \frac{2 \sin 2x - \cos 2x}{\tan 2x + \cos 2x}$

Câu 19. Tính giá trị của biểu thức sau:

a) $G = \cos \frac{2\pi}{31} \cdot \cos \frac{4\pi}{31} \cdot \cos \frac{8\pi}{31} \cdot \cos \frac{16\pi}{31} \cdot \cos \frac{32\pi}{31}$

b) $H = \sin 5^\circ \cdot \sin 15^\circ \cdot \sin 25^\circ \dots \sin 75^\circ \cdot \sin 85^\circ$

c) $I = \cos 10^\circ \cdot \cos 20^\circ \cdot \cos 30^\circ \dots \cos 70^\circ \cdot \cos 80^\circ$

d) $K = 96\sqrt{3} \sin \frac{\pi}{48} \cdot \cos \frac{\pi}{48} \cdot \cos \frac{\pi}{24} \cdot \cos \frac{\pi}{12} \cdot \cos \frac{\pi}{6}$

e) $L = \cos \frac{\pi}{15} \cdot \cos \frac{2\pi}{15} \cdot \cos \frac{3\pi}{15} \cdot \cos \frac{4\pi}{15} \cdot \cos \frac{5\pi}{15} \cdot \cos \frac{6\pi}{15} \cdot \cos \frac{7\pi}{15}$

f) $M = \sin \frac{\pi}{16} \cdot \cos \frac{\pi}{16} \cdot \cos \frac{\pi}{8}$

Câu 20. Chứng minh các hệ thức sau:

a) $\sin^4 x + \cos^4 x = \frac{3}{4} + \frac{1}{4} \cos 4x$. b) $\sin^6 x + \cos^6 x = \frac{5}{8} + \frac{3}{8} \cos 4x$

c) $\sin x \cdot \cos^3 x - \cos x \cdot \sin^3 x = \frac{1}{4} \sin 4x$.

d) $\sin^6 \frac{x}{2} - \cos^6 \frac{x}{2} = \frac{1}{4} (4 - \sin^2 x)$ e) $1 - \sin x = 2 \sin^2 \left(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2} \right)$.

f) $\frac{1 - \sin^2 x}{2 \cot \left(\frac{\pi}{4} + x \right) \cdot \cos^2 \left(\frac{\pi}{4} - x \right)} = \frac{\cos^2 x}{\cos 2x}$

g) $\tan \left(\frac{\pi}{4} + \frac{x}{2} \right) \cdot \frac{1 + \cos \left(\frac{\pi}{2} + x \right)}{\sin \left(\frac{\pi}{2} + x \right)} = 1$. h) $\tan \left(\frac{\pi}{4} + x \right) = \frac{1 + \sin 2x}{\cos 2x}$

$$i) \frac{\cos x}{1 - \sin x} = \cot\left(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2}\right). \quad k) \tan x \cdot \tan 3x = \frac{\tan^2 2x - \tan^2 x}{1 - \tan^2 x \cdot \tan^2 2x}$$

$$l) \sin^3 x \cdot (1 + \cot x) + \cos^3 x (1 + \tan x) = \sin x + \cos x$$

$$m) \cot x + \tan x = \frac{2}{\sin 2x}$$

$$n) \sqrt{\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos x}}} = \cos \frac{x}{8}, \text{ với } 0 < x < \frac{\pi}{2}.$$

Dạng 3. Biến đổi tích thành tổng

Câu 21. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính giá trị của biểu thức $\sin \frac{\pi}{24} \cos \frac{5\pi}{24}$ và $\sin \frac{7\pi}{8} \sin \frac{5\pi}{8}$.

Câu 22. Biến đổi thành tổng

a) $2 \sin(a+b) \cos(a-b)$ b) $2 \cos(a+b) \cos(a-b)$

c) $4 \sin 3x \sin 2x \cos x$ d) $4 \sin \frac{13x}{2} \cos x \cos \frac{x}{2}$

e) $\sin(x+30^\circ) \cos(x-30^\circ)$ f) $\sin \frac{\pi}{5} \sin \frac{2\pi}{5}$

g) $2 \sin x \sin 2x \sin 3x$ h) $8 \cos x \sin 2x \sin 3x$

i) $\sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) \sin\left(x - \frac{\pi}{6}\right) \cos 2x$ k) $4 \cos(a-b) \cos(b-c) \cos(c-a)$

Dạng 4. Biến đổi tổng thành tích

Câu 23. (SGK-CTST-11-Tập 1) Tính $\cos \frac{7\pi}{12} + \cos \frac{\pi}{12}$.

Câu 24. Biến đổi thành tích

a, $A = 2 \sin 4x + \sqrt{2}$

b, $B = 3 - 4 \cos^2 x$

c, $D = \sin 2x + \sin 4x + \sin 6x$

d, $E = 3 + 4 \cos 4x + \cos 8x$

e, $F = \sin 5x + \sin 6x + \sin 7x + \sin 8x$

f, $G = 1 + \sin 2x - \cos 2x - \tan 2x$

g, $H = \sin^2(x+90^\circ) - 3 \cos^2(x-90^\circ)$

h, $L = 1 + \sin x + \cos x$

Câu 25. Tính giá trị các biểu thức sau:

a) $A = \sin \frac{\pi}{30} \sin \frac{7\pi}{30} \sin \frac{13\pi}{30} \sin \frac{19\pi}{30} \sin \frac{25\pi}{30}$

b) $B = 16 \cdot \sin 10^\circ \cdot \sin 30^\circ \cdot \sin 50^\circ \cdot \sin 70^\circ \cdot \sin 90^\circ$

c) $C = \cos 24^\circ + \cos 48^\circ - \cos 84^\circ - \cos 12^\circ$

d) $D = \cos \frac{2\pi}{7} + \cos \frac{4\pi}{7} + \cos \frac{6\pi}{7}$

e) $E = \cos \frac{\pi}{7} - \cos \frac{2\pi}{7} + \cos \frac{3\pi}{7}$

f) $F = \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{5\pi}{9} + \cos \frac{7\pi}{9}$

g) $G = \cos \frac{2\pi}{5} + \cos \frac{4\pi}{5} + \cos \frac{6\pi}{5} + \cos \frac{8\pi}{5}$

h) $H = \cos \frac{\pi}{11} + \cos \frac{3\pi}{11} + \cos \frac{5\pi}{11} + \cos \frac{7\pi}{11} + \cos \frac{9\pi}{11}$

Câu 26. Tính các tổng sau

a. $S_1 = \cos \alpha + \cos 3\alpha + \cos 5\alpha + \dots + \cos (2n-1)\alpha \ (\alpha \neq k\pi)$

b. $S_2 = \sin \frac{\pi}{n} + \sin \frac{2\pi}{n} + \sin \frac{3\pi}{n} + \dots + \sin \frac{(n-1)\pi}{n}$

c. $S_3 = \cos \frac{\pi}{n} + \cos \frac{3\pi}{n} + \cos \frac{5\pi}{n} + \dots + \cos \frac{(2n-1)\pi}{n}$

d. $S_4 = \frac{1}{\cos a \cdot \cos 2a} + \frac{1}{\cos 2a \cdot \cos 3a} + \dots + \frac{1}{\cos 4a \cdot \cos 5a}$, với $a = \frac{\pi}{5}$.

e. $S_5 = \left(1 + \frac{1}{\cos x}\right) \left(1 + \frac{1}{\cos 2x}\right) \left(1 + \frac{1}{\cos 4x}\right) \dots \left(1 + \frac{1}{\cos 2^{n-1}x}\right)$

Câu 27. Tính $\sin^2 2x$, biết: $\frac{1}{\tan^2 x} + \frac{1}{\cot^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} + \frac{1}{\cos^2 x} = 7$ **Câu 28.** Rút gọn các biểu thức sau:

a/ $A = \frac{\cos 7x - \cos 8x - \cos 9x + \cos 10x}{\sin 7x - \sin 8x - \sin 9x + \sin 10x}$

b/ $B = \frac{\sin 2x + 2 \sin 3x + \sin 4x}{\sin 3x + 2 \sin 4x + \sin 5x}$

c/ $C = \frac{1 + \cos x + \cos 2x + \cos 3x}{\cos x + 2 \cos^2 x - 1}$

d/ $D = \frac{\sin 4x + \sin 5x + \sin 6x}{\cos 4x + \cos 5x + \cos 6x}$

Câu 29. Chứng minh các đẳng thức lượng giác:

a. $\tan 9^\circ - \tan 27^\circ - \tan 63^\circ + \tan 81^\circ = 4$

b. $\tan 20^\circ - \tan 40^\circ + \tan 80^\circ = 3\sqrt{3}$

c. $\tan 10^\circ - \tan 50^\circ + \tan 60^\circ + \tan 70^\circ = 2\sqrt{3}$

d. $\tan 30^\circ + \tan 40^\circ + \tan 50^\circ + \tan 60^\circ = \frac{8\sqrt{3}}{3} \cdot \cos 20^\circ$

e. $\tan^6 20^\circ - 33 \tan^4 20^\circ + 27 \tan^2 20^\circ - 3 = 0$

Câu 30. Chứng minh các đẳng thức sau:

a) $\cot x - \tan x - 2 \tan 2x = 4 \cot 4x$. b) $\frac{1 - 2 \sin^2 2x}{1 - \sin 4x} = \frac{1 + \tan 2x}{1 - \tan 2x}$.

c) $\frac{1}{\cos^6 x} - \tan^6 x = \frac{3 \tan^2 x}{\cos^2 x} + 1$. d) $\tan 4x - \frac{1}{\cos 4x} = \frac{\sin 2x - \cos 2x}{\sin 2x + \cos 2x}$.

e) $\tan 6x - \tan 4x - \tan 2x = \tan 2x \cdot \tan 4x \cdot \tan 6x$.

f) $\frac{\sin 7x}{\sin x} = 1 + 2 \cos 2x + 2 \cos 4x + 2 \cos 6x$.

g) $\cos 5x \cdot \cos 3x + \sin 7x \cdot \sin x = \cos 2x \cdot \cos 4x$.

Câu 31. Chứng minh các đẳng thức sau:

a) $\cot x - \tan x - 2 \tan 2x = 4 \cot 4x$. b) $\frac{1 - 2 \sin^2 2x}{1 - \sin 4x} = \frac{1 + \tan 2x}{1 - \tan 2x}$.

$$c) \frac{1}{\cos^6 x} - \tan^6 x = \frac{3 \tan^2 x}{\cos^2 x} + 1. d) \tan 4x - \frac{1}{\cos 4x} = \frac{\sin 2x - \cos 2x}{\sin 2x + \cos 2x}.$$

$$e) \tan 6x - \tan 4x - \tan 2x = \tan 2x \cdot \tan 4x \cdot \tan 6x.$$

$$f) \frac{\sin 7x}{\sin x} = 1 + 2 \cos 2x + 2 \cos 4x + 2 \cos 6x.$$

$$g) \cos 5x \cdot \cos 3x + \sin 7x \cdot \sin x = \cos 2x \cdot \cos 4x.$$

$$h) \text{ Cho } \sin(2a + b) = 5 \sin b. \text{ Chứng minh: } \frac{2 \tan(a + b)}{\tan a} = 3.$$

$$i) \text{ Cho } \tan(a + b) = 3 \tan a. \text{ Chứng minh: } \sin(2a + 2b) + \sin 2a = 2 \sin 2b.$$

Dạng 5. Bài toán tam giác

Qui ước: Cho tam giác ABC gọi a, b, c là ba cạnh đối diện của ba góc A, B, C ; h_a, h_b, h_c là ba đường cao; m_a, m_b, m_c là ba đường trung tuyến; l_A, l_B, l_C là ba đường phân giác; r là bán kính đường tròn nội tiếp; R là bán kính đường tròn ngoại tiếp và $p = \frac{a+b+c}{2}$ là nửa chu vi.

Điều kiện A, B, C là ba góc của một tam giác là $\begin{cases} A, B, C \\ A + B + C = \pi \end{cases}$ nên suy ra

$$A + B = \pi - C, \frac{A+B}{2} = \frac{\pi}{2} - \frac{C}{2} \dots$$

Định lý hàm số cosin $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$, $b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B$, $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C$

$$\text{Suy ra } \cos A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}, \cos B = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac}, \cos C = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$$

$$\text{Định lý hàm số sin: } \frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R \text{ suy ra } a = 2R \sin A, b = 2R \sin B, c = 2R \sin C$$

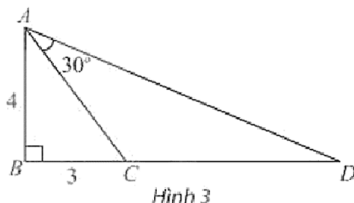
$$\text{Công thức tính diện tích } S = \frac{1}{2} ah_a = \frac{1}{2} ab \sin C = \frac{abc}{4R} = pr = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}.$$

$$\text{Công thức phân giác } l_A = \frac{2bc \cos \frac{A}{2}}{b+c}, \dots$$

$$\text{Công thức trung tuyến } m_a^2 = \frac{b^2 + c^2}{2} - \frac{a^2}{4}, \dots$$

Câu 32. (SGK-CTST-11-Tập 1) Chứng minh rằng trong tam giác ABC , ta có $\sin A = \sin B \cos C + \sin C \cos B$.

Câu 33. (SGK-CTST-11-Tập 1) Trong Hình 3, tam giác ABC vuông tại B và có hai cạnh góc vuông là $AB = 4, BC = 3$. Vẽ điểm D nằm trên tia đối của tia CB thỏa mãn $\widehat{CAD} = 30^\circ$. Tính $\tan \widehat{BAD}$, từ đó tính độ dài cạnh CD .

Câu 34. Cho tam giác ABC . Chứng minh rằng:

$$a) \sin C = \sin A \cos B + \sin B \cos A.$$

$$b) \frac{\sin C}{\cos A \cos B} = \tan A + \tan B \quad (A, B \neq 90^\circ).$$

$$c) \tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C \quad (A, B, C \neq 90^\circ).$$

$$d) \cot A \cdot \cot B + \cot B \cdot \cot C + \cot C \cdot \cot A = 1.$$

$$e) \tan \frac{A}{2} \cdot \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \cdot \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{C}{2} \cdot \tan \frac{A}{2} = 1.$$

$$f) \cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = \cot \frac{A}{2} \cdot \cot \frac{B}{2} \cdot \cot \frac{C}{2}.$$

$$g) \cot B + \frac{\cos C}{\sin B \cdot \cos A} = \cot C + \frac{\cos B}{\sin C \cdot \cos A} \quad (A \neq 90^\circ).$$

$$h) \cos \frac{A}{2} \cdot \cos \frac{B}{2} \cdot \cos \frac{C}{2} = \sin \frac{A}{2} \cdot \sin \frac{B}{2} \cdot \cos \frac{C}{2} + \sin \frac{A}{2} \cdot \cos \frac{B}{2} \cdot \sin \frac{C}{2} + \cos \frac{A}{2} \cdot \sin \frac{B}{2} \cdot \sin \frac{C}{2}.$$

$$i) \sin^2 \frac{A}{2} + \sin^2 \frac{B}{2} + \sin^2 \frac{C}{2} = 1 - 2 \sin \frac{A}{2} \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2}.$$

Câu 35. Cho tam giác ABC chứng minh:

$$a) \sin A + \sin B + \sin C = 4 \cos \frac{A}{2} \cdot \cos \frac{B}{2} \cdot \cos \frac{C}{2}.$$

$$b) \cos A + \cos B + \cos C = 1 + 4 \sin \frac{A}{2} \cdot \sin \frac{B}{2} \cdot \sin \frac{C}{2}.$$

$$c) \sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = 4 \sin A \cdot \sin B \cdot \sin C.$$

$$d) \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2(1 + \cos A \cdot \cos B \cdot \cos C).$$

$$e) \cos 2A + \cos 2B + \cos 2C = -1 - 4 \cos A \cdot \cos B \cdot \cos C.$$

$$f) \tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C.$$

Câu 36. Tìm các góc của tam giác ABC , biết:

$$a) B - C = \frac{\pi}{3}, \sin B \cdot \sin C = \frac{1}{2}.$$

$$b) B + C = \frac{2\pi}{3}, \sin B \cdot \cos C = \frac{1 + \sqrt{3}}{4}.$$

Câu 37. Chứng minh trong mọi tam giác ABC ta đều có

$$a) \sin A + \sin B + \sin C = 4 \cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2};$$

$$b) \sin^2 A + \sin^2 B + \sin^2 C = 2(1 + \cos A \cos B \cos C).$$

Câu 38. Chứng minh trong mọi tam giác ABC không vuông ta đều có

$$a) \tan A + \tan B + \tan C = \tan A \tan B \tan C;$$

$$b) \cot A \cot B + \cot B \cot C + \cot C \cot A = 1.$$

Câu 39. Chứng minh trong mọi tam giác ABC ta đều có

$$a) \tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{C}{2} \tan \frac{A}{2} = 1.$$

$$b) \cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = \cot \frac{A}{2} \cot \frac{B}{2} \cot \frac{C}{2}.$$

Câu 40. Chứng minh trong mọi tam giác ABC ta đều có

$$a) \sin A + \sin B \leq 2 \cos \frac{C}{2};$$

$$b) \cos A + \cos B \leq 2 \sin \frac{C}{2}.$$

Câu 41. Chứng minh trong mọi tam giác ABC nhọn ta đều có

$$a) \cot A + \cot B \geq 2 \tan \frac{C}{2};$$

$$b) \sin A \sin B \geq \cos C.$$

Câu 42. Chứng minh trong mọi tam giác ABC ta đều có

$$a) \tan A \tan B \tan C \geq 3\sqrt{3} \text{ với } ABC \text{ là tam giác nhọn;}$$

b) $\cos A + \cos B + \cos C \leq \frac{3}{2}$.

Câu 43. Tam giác ABC là tam giác gì nếu

a) $\sin A = \frac{\sin B + \sin C}{\cos B + \cos C}$.

b) $3(\cos B + \sin A) + 4(\sin B + \cos A) = 10$.

Câu 44. Tam giác ABC là tam giác gì nếu

a) $a \sin(B - C) + b \sin(C - A) = 0$. b) $\tan A + \cot A = (\sin B + \cos B)^2$.

Câu 45. Tam giác ABC là tam giác gì nếu

a) $\begin{cases} a = 2b \cos C \\ b^3 + c^3 - a^3 = a^2 \end{cases} \quad (1) \quad (2)$ b) $\begin{cases} \cos B \cos C = \frac{1}{4} \\ \frac{a^3 - b^3 - c^3}{a - b - c} = a^2 \end{cases} \quad (1) \quad (2)$.

Câu 46. Tam giác ABC là tam giác gì nếu

a) $\frac{b}{\cos B} + \frac{c}{\cos C} = \frac{a}{\sin B \sin C}$. b) $\frac{\sin A + \cos B}{\sin B + \cos A} = \tan A$.

Câu 47. Chứng minh với mọi tam giác ABC , ta có

a) $1 + \frac{r}{R} = \cos A + \cos B + \cos C$; b) $a \cot A + b \cot B + c \cot C = 2(R + r)$.

Câu 48. Chứng minh với mọi tam giác ABC , ta có

a) $\frac{\cos \frac{A}{2}}{\ell_A} + \frac{\cos \frac{B}{2}}{\ell_B} + \frac{\cos \frac{C}{2}}{\ell_C} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$;

b) $bc \cos^2 \frac{A}{2} + ca \cos^2 \frac{B}{2} + ab \cos^2 \frac{C}{2} = p$.

Dạng 6. Bài toán min-max

- Sử dụng phương pháp chứng minh đại số quen biết.

- Sử dụng các tính chất về dấu của giá trị lượng giác một góc.

- Sử dụng kết quả $|\sin \alpha| \leq 1, |\cos \alpha| \leq 1$ với mọi số thực α

Câu 49. Chứng minh rằng với $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ thì

a) $2 \cot^2 \alpha \geq 1 + \cos 2\alpha$ b) $\cot \alpha \geq 1 + \cot 2\alpha$

Câu 50. Cho $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$. Chứng minh rằng $\left(\sin \alpha + \frac{1}{2 \cos \alpha} \right) \left(\cos \alpha + \frac{1}{2 \sin \alpha} \right) \geq 2$

Câu 51. Chứng minh rằng với $0 \leq \alpha \leq \pi$ thì $(2 \cos 2\alpha - 1)^2 - 4 \sin^2 \left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{4} \right) > (\sqrt{2 \sin \alpha} - 2)(3 - 2 \cos 2\alpha)$.

Câu 52. Tìm giá trị nhỏ nhất, lớn nhất của biểu thức sau:

a) $A = \sin x + \cos x$ b) $B = \sin^4 x + \cos^4 x$

Câu 53. Tìm giá trị nhỏ nhất, lớn nhất của biểu thức $A = 2 - 2 \sin x - \cos 2x$

Câu 54. Cho $0 < x < \frac{\pi}{2}$. Chứng minh rằng $\tan x + \cot x \geq 2$

Câu 55. Tìm giá trị nhỏ nhất, lớn nhất của biểu thức $B = \cos 2x + \sqrt{1 + 2 \sin^2 x}$

Câu 56. Chứng minh rằng $\cos x (\sin x + \sqrt{\sin^2 x + 2}) \leq \sqrt{3}$

Câu 57. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức $P = 2 \sin x + \sin 2x$.

PHẦN C. BÀI TẬP TRẮC NGHIỆM (PHÂN MỨC ĐỘ)**1. Câu hỏi dành cho đối tượng học sinh trung bình – khá****Câu 1.** Trong các công thức sau, công thức nào đúng?

A. $\cos(a-b) = \cos a \sin b + \sin a \sin b$.

B. $\sin(a-b) = \sin a \cos b - \cos a \sin b$.

C. $\sin(a+b) = \sin a \cos b - \cos a \sin b$.

D. $\cos(a+b) = \cos a \cos b + \sin a \sin b$.

Câu 2. Trong các công thức sau, công thức nào đúng?

A. $\tan(a-b) = \frac{\tan a + \tan b}{1 - \tan a \tan b}$.

B. $\tan(a-b) = \tan a - \tan b$.

C. $\tan(a+b) = \frac{\tan a + \tan b}{1 - \tan a \tan b}$.

D. $\tan(a+b) = \tan a + \tan b$.

Câu 3. Biểu thức $\sin x \cos y - \cos x \sin y$ bằng

A. $\cos(x-y)$.

B. $\cos(x+y)$.

C. $\sin(x-y)$.

D. $\sin(y-x)$.

Câu 4. Chọn khẳng định sai trong các khẳng định sau:

A. $\cos(a+b) = \cos a \cos b + \sin a \sin b$.

B. $\sin(a+b) = \sin a \cos b + \cos a \sin b$.

C. $\sin(a-b) = \sin a \cos b - \cos a \sin b$.

D. $\cos 2a = 1 - 2 \sin^2 a$.

Câu 5. Trong các khẳng định sau, khẳng định nào sai?

A. $\sin a - \sin b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$.

B. $\cos(a-b) = \cos a \cos b - \sin a \sin b$.

C. $\sin(a-b) = \sin a \cos b - \cos a \sin b$.

D. $2 \cos a \cos b = \cos(a-b) + \cos(a+b)$.

Câu 6. Biểu thức $\frac{\sin(a+b)}{\sin(a-b)}$ bằng biểu thức nào sau đây? (Giả sử biểu thức có nghĩa)

A. $\frac{\sin(a+b)}{\sin(a-b)} = \frac{\sin a + \sin b}{\sin a - \sin b}$.

B. $\frac{\sin(a+b)}{\sin(a-b)} = \frac{\sin a - \sin b}{\sin a + \sin b}$.

C. $\frac{\sin(a+b)}{\sin(a-b)} = \frac{\tan a + \tan b}{\tan a - \tan b}$.

D. $\frac{\sin(a+b)}{\sin(a-b)} = \frac{\cot a + \cot b}{\cot a - \cot b}$.

Câu 7. Rút gọn biểu thức: $\sin(a-17^\circ) \cdot \cos(a+13^\circ) - \sin(a+13^\circ) \cdot \cos(a-17^\circ)$, ta được:

A. $\sin 2a$.

B. $\cos 2a$.

C. $-\frac{1}{2}$.

D. $\frac{1}{2}$.

Câu 8. Giá trị của biểu thức $\cos \frac{37\pi}{12}$ bằng

A. $\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4}$.

B. $\frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}$.

C. $-\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4}$.

D. $\frac{\sqrt{2} - \sqrt{6}}{4}$.

Câu 9. Đẳng thức nào sau đây là đúng.

A. $\cos\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right) = \cos \alpha + \frac{1}{2}$.

B. $\cos\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \sin \alpha - \frac{\sqrt{3}}{2} \cos \alpha$.

C. $\cos\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \alpha - \frac{1}{2} \cos \alpha$.

D. $\cos\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \cos \alpha - \frac{\sqrt{3}}{2} \sin \alpha$.

Câu 10. Cho $\tan \alpha = 2$. Tính $\tan\left(\alpha - \frac{\pi}{4}\right)$.

A. $-\frac{1}{3}$.

B. 1.

C. $\frac{2}{3}$.

D. $\frac{1}{3}$.

Câu 11. Kết quả nào sau đây sai?

A. $\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$.

B. $\sin x - \cos x = -\sqrt{2} \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$.

C. $\sin 2x + \cos 2x = \sqrt{2} \sin\left(2x - \frac{\pi}{4}\right)$.

D. $\sin 2x + \cos 2x = \sqrt{2} \cos\left(2x - \frac{\pi}{4}\right)$.

Câu 12. Đẳng thức nào **không đúng** với mọi x ?

A. $\cos^2 3x = \frac{1 + \cos 6x}{2}$.

B. $\cos 2x = 1 - 2\sin^2 x$.

C. $\sin 2x = 2\sin x \cos x$.

D. $\sin^2 2x = \frac{1 + \cos 4x}{2}$.

Câu 13. Trong các công thức sau, công thức nào **sai**?

A. $\cot 2x = \frac{\cot^2 x - 1}{2\cot x}$.

B. $\tan 2x = \frac{2\tan x}{1 + \tan^2 x}$.

C. $\cos 3x = 4\cos^3 x - 3\cos x$.

D. $\sin 3x = 3\sin x - 4\sin^3 x$.

Câu 14. Trong các công thức sau, công thức nào **sai**?

A. $\cos 2a = \cos^2 a - \sin^2 a$.

B. $\cos 2a = \cos^2 a + \sin^2 a$.

C. $\cos 2a = 2\cos^2 a - 1$.

D. $\cos 2a = 1 - 2\sin^2 a$.

Câu 15. Mệnh đề nào sau đây **đúng**?

A. $\cos 2a = \cos^2 a - \sin^2 a$.

B. $\cos 2a = \cos^2 a + \sin^2 a$.

C. $\cos 2a = 2\cos^2 a + 1$.

D. $\cos 2a = 2\sin^2 a - 1$.

Câu 16. Cho góc lượng giác a . Trong các khẳng định sau, khẳng định nào là khẳng định sai?

A. $\cos 2a = 1 - 2\sin^2 a$.

B. $\cos 2a = \cos^2 a - \sin^2 a$.

C. $\cos 2a = 1 - 2\cos^2 a$.

D. $\cos 2a = 2\cos^2 a - 1$.

Câu 17. Khẳng định nào dưới đây **SAI**?

A. $2\sin^2 a = 1 - \cos 2a$.

B. $\cos 2a = 2\cos a - 1$.

C. $\sin 2a = 2\sin a \cos a$.

D. $\sin(a+b) = \sin a \cos b + \sin b \cos a$.

Câu 18. Chọn đáp án đúng.

A. $\sin 2x = 2\sin x \cos x$.

B. $\sin 2x = \sin x \cos x$.

C. $\sin 2x = 2\cos x$.

D. $\sin 2x = 2\sin x$.

Câu 19. Cho $\cos x = \frac{4}{5}$, $x \in \left(-\frac{\pi}{2}; 0\right)$. Giá trị của $\sin 2x$ là

A. $\frac{24}{25}$.

B. $-\frac{24}{25}$.

C. $-\frac{1}{5}$.

D. $\frac{1}{5}$.

Câu 20. Nếu $\sin x + \cos x = \frac{1}{2}$ thì $\sin 2x$ bằng

A. $\frac{3}{4}$.

B. $\frac{3}{8}$.

C. $\frac{\sqrt{2}}{2}$.

D. $\frac{-3}{4}$.

Câu 21. Biết rằng $\sin^6 x + \cos^6 x = a + b \sin^2 2x$, với a, b là các số thực. Tính $T = 3a + 4b$.

A. $T = -7$.

B. $T = 1$.

C. $T = 0$.

D. $T = 7$.

Câu 22. Mệnh đề nào sau đây **sai**?

A. $\cos a \cos b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) + \cos(a+b)]$.

B. $\sin a \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a-b) - \cos(a+b)]$.

C. $\sin a \sin b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) - \cos(a+b)]$.

D. $\sin a \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a-b) + \sin(a+b)]$.

Câu 23. Trong các đẳng thức sau, đẳng thức nào **sai**?

A. $\cos(a-b) = \cos a \cos b + \sin a \sin b$.

B. $\cos a \cos b = \frac{1}{2} [\cos(a+b) + \cos(a-b)]$.

C. $\sin(a-b) = \sin a \cos b - \sin b \cos a$.

D. $\cos a + \cos b = 2 \cos(a+b) \cos(a-b)$.

Câu 24. Công thức nào sau đây là **sai**?

A. $\cos a + \cos b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2}$.

B. $\cos a - \cos b = -2 \sin \frac{a+b}{2} \sin \frac{a-b}{2}$.

C. $\sin a + \sin b = 2 \sin \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2}$.

D. $\sin a - \sin b = 2 \sin \frac{a+b}{2} \cos \frac{a-b}{2}$.

Câu 25. Rút gọn biểu thức $A = \frac{\sin 3x + \cos 2x - \sin x}{\cos x + \sin 2x - \cos 3x}$ ($\sin 2x \neq 0; 2 \sin x + 1 \neq 0$) ta được:

A. $A = \cot 6x$.

B. $A = \cot 3x$.

C. $A = \cot 2x$.

D. $A = \tan x + \tan 2x + \tan 3x$.

Câu 26. Rút gọn biểu thức $P = \sin\left(a + \frac{\pi}{4}\right) \sin\left(a - \frac{\pi}{4}\right)$.

A. $-\frac{3}{2} \cos 2a$.

B. $\frac{1}{2} \cos 2a$.

C. $-\frac{2}{3} \cos 2a$.

D. $-\frac{1}{2} \cos 2a$.

Câu 27. Biến đổi biểu thức $\sin \alpha - 1$ thành tích.

A. $\sin \alpha - 1 = 2 \sin\left(\alpha - \frac{\pi}{2}\right) \cos\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right)$.

B. $\sin \alpha - 1 = 2 \sin\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{4}\right) \cos\left(\frac{\alpha}{2} + \frac{\pi}{4}\right)$.

C. $\sin \alpha - 1 = 2 \sin\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right) \cos\left(\alpha - \frac{\pi}{2}\right)$.

D. $\sin \alpha - 1 = 2 \sin\left(\frac{\alpha}{2} + \frac{\pi}{4}\right) \cos\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{4}\right)$.

Câu 28. Rút gọn biểu thức $P = \frac{\cos a + 2 \cos 3a + \cos 5a}{\sin a + 2 \sin 3a + \sin 5a}$.

A. $P = \tan a$.

B. $P = \cot a$.

C. $P = \cot 3a$.

D. $P = \tan 3a$.

Câu 29. Tính giá trị biểu thức $P = \sin 30^\circ \cdot \cos 60^\circ + \sin 60^\circ \cdot \cos 30^\circ$.

A. $P = 1$.

B. $P = 0$.

C. $P = \sqrt{3}$.

D. $P = -\sqrt{3}$.

2. Câu hỏi dành cho đối tượng học sinh khá-giỏi

Câu 30. Cho $\sin x = \frac{3}{5}$ với $\frac{\pi}{2} < x < \pi$ khi đó $\tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$ bằng.

- A. $\frac{2}{7}$.   B. $-\frac{1}{7}$.
C. $-\frac{2}{7}$.   D. $\frac{1}{7}$.

Câu 31. Cho $\sin \alpha = \frac{1}{\sqrt{3}}$ với $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$. Giá trị của $\cos\left(\alpha + \frac{\pi}{3}\right)$ bằng

- A. $\frac{2-\sqrt{6}}{2\sqrt{6}}$.   B. $\sqrt{6}-3$.   C. $\frac{1}{\sqrt{6}}-\frac{1}{2}$.   D. $\sqrt{6}-\frac{1}{2}$.

Câu 32. Cho hai góc α, β thỏa mãn $\sin \alpha = \frac{5}{13}$, $\left(\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi\right)$ và $\cos \beta = \frac{3}{5}$, $\left(0 < \beta < \frac{\pi}{2}\right)$. Tính giá trị đúng của $\cos(\alpha - \beta)$.

- A. $\frac{16}{65}$.   B. $-\frac{18}{65}$.   C. $\frac{18}{65}$.   D. $-\frac{16}{65}$.

Câu 33. Cho $\sin \alpha = \frac{3}{5}$, $\alpha \in \left(\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}\right)$. Tính giá trị $\cos\left(\alpha - \frac{21\pi}{4}\right)$?

- A. $\frac{\sqrt{2}}{10}$.   B. $-\frac{7\sqrt{2}}{10}$.   C. $-\frac{\sqrt{2}}{10}$.   D. $\frac{7\sqrt{2}}{10}$.

Câu 34. Biểu thức $M = \cos(-53^\circ) \cdot \sin(-337^\circ) + \sin 307^\circ \cdot \sin 113^\circ$ có giá trị bằng:

- A. $-\frac{1}{2}$.   B. $\frac{1}{2}$.   C. $-\frac{\sqrt{3}}{2}$.   D. $\frac{\sqrt{3}}{2}$.

Câu 35. Rút gọn biểu thức: $\cos 54^\circ \cdot \cos 4^\circ - \cos 36^\circ \cdot \cos 86^\circ$, ta được:

- A. $\cos 50^\circ$.   B. $\cos 58^\circ$.   C. $\sin 50^\circ$.   D. $\sin 58^\circ$.

Câu 36. Cho hai góc nhọn a và b với $\tan a = \frac{1}{7}$ và $\tan b = \frac{3}{4}$. Tính $a + b$.

- A. $\frac{\pi}{3}$.   B. $\frac{\pi}{4}$.   C. $\frac{\pi}{6}$.   D. $\frac{2\pi}{3}$.

Câu 37. Cho x, y là các góc nhọn, $\cot x = \frac{3}{4}$, $\cot y = \frac{1}{7}$. Tổng $x + y$ bằng:

- A. $\frac{\pi}{4}$.   B. $\frac{3\pi}{4}$.   C. $\frac{\pi}{3}$.   D. π .

Câu 38. Biểu thức $A = \cos^2 x + \cos^2\left(\frac{\pi}{3} + x\right) + \cos^2\left(\frac{\pi}{3} - x\right)$ không phụ thuộc x và bằng:

- A. $\frac{3}{4}$.   B. $\frac{4}{3}$.   C. $\frac{3}{2}$.   D. $\frac{2}{3}$.

Câu 39. Biết $\sin \beta = \frac{4}{5}$, $0 < \beta < \frac{\pi}{2}$ và $\alpha \neq k\pi$. Giá trị của biểu thức: $A = \frac{\sqrt{3} \sin(\alpha + \beta) - \frac{4 \cos(\alpha + \beta)}{\sqrt{3}}}{\sin \alpha}$ không phụ thuộc vào α và bằng

- A. $\frac{\sqrt{5}}{3}$.   B. $\frac{5}{\sqrt{3}}$.   C. $\frac{\sqrt{3}}{5}$.   D. $\frac{3}{\sqrt{5}}$.

Câu 40. Nếu $\tan \frac{\beta}{2} = 4 \tan \frac{\alpha}{2}$ thì $\tan \frac{\beta - \alpha}{2}$ bằng:

- A. $\frac{3 \sin \alpha}{5 - 3 \cos \alpha}$. B. $\frac{3 \sin \alpha}{5 + 3 \cos \alpha}$. C. $\frac{3 \cos \alpha}{5 - 3 \cos \alpha}$. D. $\frac{3 \cos \alpha}{5 + 3 \cos \alpha}$.

Câu 41. Cho $\cos a = \frac{3}{4}$; $\sin a > 0$; $\sin b = \frac{3}{5}$; $\cos b < 0$. Giá trị của $\cos(a + b)$ bằng:

- A. $\frac{3}{5} \left(1 + \frac{\sqrt{7}}{4} \right)$. B. $-\frac{3}{5} \left(1 + \frac{\sqrt{7}}{4} \right)$. C. $\frac{3}{5} \left(1 - \frac{\sqrt{7}}{4} \right)$. D. $-\frac{3}{5} \left(1 - \frac{\sqrt{7}}{4} \right)$.

Câu 42. Biết $\cos \left(a - \frac{b}{2} \right) = \frac{1}{2}$ và $\sin \left(a - \frac{b}{2} \right) > 0$; $\sin \left(\frac{a}{2} - b \right) = \frac{3}{5}$ và $\cos \left(\frac{a}{2} - b \right) > 0$. Giá trị $\cos(a + b)$ bằng:

- A. $\frac{24\sqrt{3} - 7}{50}$. B. $\frac{7 - 24\sqrt{3}}{50}$. C. $\frac{22\sqrt{3} - 7}{50}$. D. $\frac{7 - 22\sqrt{3}}{50}$.

Câu 43. Rút gọn biểu thức: $\cos(120^\circ - x) + \cos(120^\circ + x) - \cos x$ ta được kết quả là

- A. 0. B. $-\cos x$. C. $-2 \cos x$. D. $\sin x - \cos x$.

Câu 44. Cho $\sin a = \frac{3}{5}$; $\cos a < 0$; $\cos b = \frac{3}{4}$; $\sin b > 0$. Giá trị $\sin(a - b)$ bằng:

- A. $-\frac{1}{5} \left(\sqrt{7} + \frac{9}{4} \right)$. B. $-\frac{1}{5} \left(\sqrt{7} - \frac{9}{4} \right)$. C. $\frac{1}{5} \left(\sqrt{7} + \frac{9}{4} \right)$. D. $\frac{1}{5} \left(\sqrt{7} - \frac{9}{4} \right)$.

Câu 45. Biết $\alpha + \beta + \gamma = \frac{\pi}{2}$ và $\cot \alpha, \cot \beta, \cot \gamma$ theo thứ tự lập thành một cấp số cộng. Tích số $\cot \alpha \cdot \cot \gamma$ bằng:

- A. 2. B. -2. C. 3. D. -3.

Câu 46. Cho $\sin 2\alpha = \frac{3}{4}$. Tính giá trị biểu thức $A = \tan \alpha + \cot \alpha$

- A. $A = \frac{4}{3}$. B. $A = \frac{2}{3}$. C. $A = \frac{8}{3}$. D. $A = \frac{16}{3}$.

Câu 47. Cho a, b là hai góc nhọn. Biết $\cos a = \frac{1}{3}, \cos b = \frac{1}{4}$. Giá trị của biểu thức $\cos(a + b) \cos(a - b)$ bằng

- A. $-\frac{119}{144}$. B. $-\frac{115}{144}$. C. $-\frac{113}{144}$. D. $-\frac{117}{144}$.

Câu 48. Cho số thực α thỏa mãn $\sin \alpha = \frac{1}{4}$. Tính $(\sin 4\alpha + 2 \sin 2\alpha) \cos \alpha$

- A. $\frac{25}{128}$. B. $\frac{1}{16}$. C. $\frac{255}{128}$. D. $\frac{225}{128}$.

Câu 49. Cho $\cot a = 15$, giá trị $\sin 2a$ có thể nhận giá trị nào dưới đây:

- A. $\frac{11}{113}$. B. $\frac{13}{113}$. C. $\frac{15}{113}$. D. $\frac{17}{113}$.

Câu 50. Giá trị đúng của $\cos \frac{2\pi}{7} + \cos \frac{4\pi}{7} + \cos \frac{6\pi}{7}$ bằng:

A. $\frac{1}{2}$.   B. $-\frac{1}{2}$.   C. $\frac{1}{4}$.   D. $-\frac{1}{4}$.

Câu 51. Giá trị đúng của $\tan \frac{\pi}{24} + \tan \frac{7\pi}{24}$ bằng:

A. $2(\sqrt{6} - \sqrt{3})$.   B. $2(\sqrt{6} + \sqrt{3})$.   C. $2(\sqrt{3} - \sqrt{2})$.   D. $2(\sqrt{3} + \sqrt{2})$.

Câu 52. Biểu thức $A = \frac{1}{2\sin 10^\circ} - 2\sin 70^\circ$ có giá trị đúng bằng:

A. 1.   B. -1.   C. 2.   D. -2.

Câu 53. Tích số $\cos 10^\circ \cdot \cos 30^\circ \cdot \cos 50^\circ \cdot \cos 70^\circ$ bằng:

A. $\frac{1}{16}$.   B. $\frac{1}{8}$.   C. $\frac{3}{16}$.   D. $\frac{1}{4}$.

Câu 54. Tích số $\cos \frac{\pi}{7} \cdot \cos \frac{4\pi}{7} \cdot \cos \frac{5\pi}{7}$ bằng:

A. $\frac{1}{8}$.   B. $-\frac{1}{8}$.   C. $\frac{1}{4}$.   D. $-\frac{1}{4}$.

Câu 55. Giá trị đúng của biểu thức $A = \frac{\tan 30^\circ + \tan 40^\circ + \tan 50^\circ + \tan 60^\circ}{\cos 20^\circ}$ bằng:

A. $\frac{2}{\sqrt{3}}$.   B. $\frac{4}{\sqrt{3}}$.   C. $\frac{6}{\sqrt{3}}$.   D. $\frac{8}{\sqrt{3}}$.

Câu 56. Cho hai góc nhọn a và b . Biết $\cos a = \frac{1}{3}$, $\cos b = \frac{1}{4}$. Giá trị $\cos(a+b) \cdot \cos(a-b)$ bằng:

A. $-\frac{113}{144}$.   B. $-\frac{115}{144}$.   C. $-\frac{117}{144}$.   D. $-\frac{119}{144}$.

Câu 57. Rút gọn biểu thức $A = \frac{\sin x + \sin 2x + \sin 3x}{\cos x + \cos 2x + \cos 3x}$

A. $A = \tan 6x$.   B. $A = \tan 3x$.
C. $A = \tan 2x$.   D. $A = \tan x + \tan 2x + \tan 3x$.

Câu 58. Biến đổi biểu thức $\sin a + 1$ thành tích.

A. $\sin a + 1 = 2\sin\left(\frac{a}{2} + \frac{\pi}{4}\right)\cos\left(\frac{a}{2} - \frac{\pi}{4}\right)$.   B. $\sin a + 1 = 2\cos\left(\frac{a}{2} + \frac{\pi}{4}\right)\sin\left(\frac{a}{2} - \frac{\pi}{4}\right)$.
C. $\sin a + 1 = 2\sin\left(a + \frac{\pi}{2}\right)\cos\left(a - \frac{\pi}{2}\right)$.   D. $\sin a + 1 = 2\cos\left(a + \frac{\pi}{2}\right)\sin\left(a - \frac{\pi}{2}\right)$.

Câu 59. Cho góc α thỏa mãn $\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi$ và $\sin \frac{\alpha}{2} = \frac{2}{\sqrt{5}}$. Tính giá trị của biểu thức $A = \tan\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{4}\right)$.

A. $A = \frac{1}{3}$.   B. $A = -\frac{1}{3}$.   C. $A = 3$.   D. $A = -3$.

Câu 60. Cho $\cos x = \frac{1}{3}$ $\left(-\frac{\pi}{2} < x < 0\right)$. Giá trị của $\tan 2x$ là

A. $\frac{\sqrt{5}}{2}$.   B. $\frac{4\sqrt{2}}{7}$.   C. $-\frac{\sqrt{5}}{2}$.   D. $-\frac{4\sqrt{2}}{7}$.

Câu 61. Cho $\cos x = 0$. Tính $A = \sin^2\left(x - \frac{\pi}{6}\right) + \sin^2\left(x + \frac{\pi}{6}\right)$.

A. $\frac{3}{2}$.

B. 2.

C. 1.

D. $\frac{1}{4}$.

Câu 62. Cho biết $\cos \alpha = -\frac{2}{3}$. Giá trị của biểu thức $P = \frac{\cot \alpha + 3 \tan \alpha}{2 \cot \alpha + \tan \alpha}$ bằng bao nhiêu?

A. $P = \frac{19}{13}$.

B. $P = \frac{25}{13}$.

C. $P = -\frac{25}{13}$.

D. $P = -\frac{19}{13}$.

Câu 63. Cho $\sin \alpha \cdot \cos(\alpha + \beta) = \sin \beta$ với $\alpha + \beta \neq \frac{\pi}{2} + k\pi$, $\alpha \neq \frac{\pi}{2} + l\pi$, $(k, l \in \mathbb{Z})$. Ta có

A. $\tan(\alpha + \beta) = 2 \cot \alpha$.

B. $\tan(\alpha + \beta) = 2 \cot \beta$.

C. $\tan(\alpha + \beta) = 2 \tan \beta$.

D. $\tan(\alpha + \beta) = 2 \tan \alpha$.

Câu 64. Biết rằng $\frac{1}{\cos^2 x - \sin^2 x} + \frac{2 \cdot \tan x}{1 - \tan^2 x} = \frac{\cos(ax)}{b - \sin(ax)}$ ($a, b \in \mathbb{R}$). Tính giá trị của biểu thức

$P = a + b$.

A. $P = 4$.

B. $P = 1$.

C. $P = 2$.

D. $P = 3$.

Câu 65. Cho $\cos 2\alpha = \frac{2}{3}$. Tính giá trị của biểu thức $P = \cos \alpha \cdot \cos 3\alpha$.

A. $P = \frac{7}{18}$.

B. $P = \frac{7}{9}$.

C. $P = \frac{5}{9}$.

D. $\frac{5}{18}$.

Câu 66. Cho $\tan x = 2$ ($\pi < x < \frac{3\pi}{2}$). Giá trị của $\sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right)$ là

A. $\frac{2 - \sqrt{3}}{2\sqrt{5}}$.

B. $-\frac{2 + \sqrt{3}}{2\sqrt{5}}$.

C. $\frac{2 + \sqrt{3}}{2\sqrt{5}}$.

D. $\frac{-2 + \sqrt{3}}{2\sqrt{5}}$.

Câu 67. Tổng $A = \tan 9^\circ + \cot 9^\circ + \tan 15^\circ + \cot 15^\circ - \tan 27^\circ - \cot 27^\circ$ bằng:

A. 4.

B. -4.

C. 8.

D. -8.

Câu 68. Cho hai góc nhọn a và b với $\sin a = \frac{1}{3}$, $\sin b = \frac{1}{2}$. Giá trị của $\sin 2(a + b)$ là:

A. $\frac{2\sqrt{2} + 7\sqrt{3}}{18}$.

B. $\frac{3\sqrt{2} + 7\sqrt{3}}{18}$.

C. $\frac{4\sqrt{2} + 7\sqrt{3}}{18}$.

D. $\frac{5\sqrt{2} + 7\sqrt{3}}{18}$.

Câu 69. Biểu thức $A = \frac{2 \cos^2 2\alpha + \sqrt{3} \sin 4\alpha - 1}{2 \sin^2 2\alpha + \sqrt{3} \sin 4\alpha - 1}$ có kết quả rút gọn là:

A. $\frac{\cos(4\alpha + 30^\circ)}{\cos(4\alpha - 30^\circ)}$.

B. $\frac{\cos(4\alpha - 30^\circ)}{\cos(4\alpha + 30^\circ)}$.

C. $\frac{\sin(4\alpha + 30^\circ)}{\sin(4\alpha - 30^\circ)}$.

D. $\frac{\sin(4\alpha - 30^\circ)}{\sin(4\alpha + 30^\circ)}$.

Câu 70. Kết quả nào sau đây SAI?

A. $\sin 33^\circ + \cos 60^\circ = \cos 3^\circ$.

B. $\frac{\sin 9^\circ}{\sin 48^\circ} = \frac{\sin 12^\circ}{\sin 81^\circ}$.

C. $\cos 20^\circ + 2 \sin^2 55^\circ = 1 + \sqrt{2} \sin 65^\circ$.

D. $\frac{1}{\cos 290^\circ} + \frac{1}{\sqrt{3} \sin 250^\circ} = \frac{4}{\sqrt{3}}$.

Câu 71. Nếu $5 \sin \alpha = 3 \sin(\alpha + 2\beta)$ thì:

A. $\tan(\alpha + \beta) = 2 \tan \beta$. B. $\tan(\alpha + \beta) = 3 \tan \beta$.

C. $\tan(\alpha + \beta) = 4 \tan \beta$. D. $\tan(\alpha + \beta) = 5 \tan \beta$.

Câu 72. Cho biểu thức $A = \sin^2(a+b) - \sin^2 a - \sin^2 b$. Hãy chọn kết quả đúng:

A. $A = 2 \cos a \cdot \sin b \cdot \sin(a+b)$.

B. $A = 2 \sin a \cdot \cos b \cdot \cos(a+b)$.

C. $A = 2 \cos a \cdot \cos b \cdot \cos(a+b)$.

D. $A = 2 \sin a \cdot \sin b \cdot \cos(a+b)$.

Câu 73. Xác định hệ thức SAI trong các hệ thức sau:

A. $\cos 40^\circ + \tan \alpha \cdot \sin 40^\circ = \frac{\cos(40^\circ - \alpha)}{\cos \alpha}$.

B. $\sin 15^\circ + \tan 30^\circ \cdot \cos 15^\circ = \frac{\sqrt{6}}{3}$.

C. $\cos^2 x - 2 \cos a \cdot \cos x \cdot \cos(a+x) + \cos^2(a+x) = \sin^2 a$.

D. $\sin^2 x + 2 \sin(a-x) \cdot \sin x \cdot \cos a + \sin^2(a-x) = \cos^2 a$.

Câu 74. Giá trị nhỏ nhất của $\sin^6 x + \cos^6 x$ là

A. 0.

B. $\frac{1}{2}$.

C. $\frac{1}{4}$.

D. $\frac{1}{8}$.

Câu 75. Giá trị lớn nhất của $M = \sin^4 x + \cos^4 x$ bằng:

A. 4.

B. 1.

C. 2.

D. 3.

Câu 76. Cho $M = 3 \sin x + 4 \cos x$. Chọn khẳng định đúng.

A. $-5 \leq M \leq 5$.

B. $M > 5$.

C. $M \geq 5$.

D. $M \leq 5$.

Câu 77. Giá trị lớn nhất của $M = \sin^6 x - \cos^6 x$ bằng:

A. 2.

B. 3

C. 0.

D. 1.

Câu 78. Cho biểu thức $M = \frac{1 + \tan x^3}{(1 + \tan x)^3}$, $\left(x \neq -\frac{\pi}{4} + k\pi, x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}\right)$, mệnh đề nào trong các mệnh đề sau **đúng**?

A. $M \leq 1$.

B. $M \geq \frac{1}{4}$.

C. $\frac{1}{4} \leq M \leq 1$.

D. $M < 1$.

Câu 79. Cho $M = 6 \cos^2 x + 5 \sin^2 x$. Khi đó giá trị lớn nhất của M là

A. 11.

B. 1.

C. 5.

D. 6.

Câu 80. Giá trị lớn nhất của biểu thức $M = 7 \cos^2 x - 2 \sin^2 x$ là

A. -2.

B. 5.

C. 7.

D. 16.

Câu 81. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC thì.

A. $\sin 2A + \sin 2B > 2 \sin C$.

B. $\sin 2A + \sin 2B \leq 2 \sin C$.

C. $\sin 2A + \sin 2B \geq 2 \sin C$.

D. $\sin 2A + \sin 2B = 2 \sin C$.

Câu 82. Một tam giác ABC có các góc A, B, C thỏa mãn $\sin \frac{A}{2} \cos^3 \frac{B}{2} - \sin \frac{B}{2} \cos^3 \frac{A}{2} = 0$ thì tam giác đó có gì đặc biệt?

A. Tam giác đó vuông.

B. Tam giác đó đều.

C. Tam giác đó cân.

D. Không có gì đặc biệt.

Câu 83. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC (không là tam giác vuông) thì $\cot A \cdot \cot B + \cot B \cdot \cot C + \cot C \cdot \cot A$ bằng :

- A. $(\cot A \cdot \cot B \cdot \cot C)^2$. B. Một kết quả khác các kết quả đã nêu trên.
C. 1. D. -1.

Câu 84. Cho A, B, C là ba là các góc nhọn và $\tan A = \frac{1}{2}$; $\tan B = \frac{1}{5}$, $\tan C = \frac{1}{8}$. Tổng $A+B+C$ bằng

- A. $\frac{\pi}{5}$. B. $\frac{\pi}{4}$. C. $\frac{\pi}{3}$. D. $\frac{\pi}{6}$.

Câu 85. Biết A, B, C là các góc của tam giác ABC , khi đó.

- A. $\cot\left(\frac{A+B}{2}\right) = \cot\frac{C}{2}$. B. $\cos\left(\frac{A+B}{2}\right) = \cos\frac{C}{2}$.
C. $\cos\left(\frac{A+B}{2}\right) = -\cos\frac{C}{2}$. D. $\tan\left(\frac{A+B}{2}\right) = \cot\frac{C}{2}$.

Câu 86. A, B, C , là ba góc của một tam giác. Hãy tìm hệ thức **sai**:

- A. $\sin A = -\sin(2A+B+C)$. B. $\sin A = -\cos\frac{3A+B+C}{2}$.
C. $\cos C = \sin\frac{A+B+3C}{2}$. D. $\sin C = \sin(A+B+2C)$.

Câu 87. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC (không phải tam giác vuông) thì:

- A. $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C$. B. $\tan A + \tan B + \tan C = -\tan\frac{A}{2} \cdot \tan\frac{B}{2} \cdot \tan\frac{C}{2}$.
C. $\tan A + \tan B + \tan C = -\tan A \cdot \tan B \cdot \tan C$. D. $\tan A + \tan B + \tan C = \tan\frac{A}{2} \cdot \tan\frac{B}{2} \cdot \tan\frac{C}{2}$.

Câu 88. Biết A, B, C là các góc của tam giác ABC , khi đó.

- A. $\sin\left(\frac{A+B}{2}\right) = \cos\frac{C}{2}$. B. $\sin\left(\frac{A+B}{2}\right) = -\cos\frac{C}{2}$.
C. $\sin\left(\frac{A+B}{2}\right) = \sin\frac{C}{2}$. D. $\sin\left(\frac{A+B}{2}\right) = -\sin\frac{C}{2}$.

Câu 89. Nếu $a = 2b$ và $a+b+c = \pi$. Hãy chọn kết quả **đúng**.

- A. $\sin b(\sin b + \sin c) = \sin 2a$. B. $\sin b(\sin b + \sin c) = \sin^2 a$.
C. $\sin b(\sin b + \sin c) = \cos^2 a$. D. $\sin b(\sin b + \sin c) = \cos 2a$.

Câu 90. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC thì:

- A. $\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = 4 \sin A \cdot \sin B \cdot \sin C$. B. $\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = 4 \cos A \cdot \cos B \cdot \cos C$.
C. $\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = -4 \cos A \cdot \cos B \cdot \cos C$. D.
 $\sin 2A + \sin 2B + \sin 2C = 4 \sin A \cdot \sin B \cdot \sin C$.

Câu 91. A, B, C , là ba góc của một tam giác. Hãy chỉ hệ thức **sai**:

- A. $\cot\left(\frac{4A+B+C}{2}\right) = -\tan\frac{3A}{2}$. B. $\cos\left(\frac{A-2B+C}{2}\right) = -\sin B$.
C. $\sin\left(\frac{A+B-3C}{2}\right) = \cos 2C$. D. $\tan\left(\frac{A+B+6C}{2}\right) = -\cot\frac{5C}{2}$.

Câu 92. Biết A, B, C là các góc của tam giác ABC khi đó.

- A. $\cos C = \cos(A+B)$. B. $\tan C = \tan(A+B)$.
C. $\cot C = -\cot(A+B)$. D. $\sin C = -\sin(A+B)$.

Câu 93. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC (không là tam giác vuông) thì $\cot A \cot B + \cot B \cot C + \cot C \cot A$ bằng

- A. Một kết quả khác các kết quả đã nêu trên. B. 1.
C. -1. D. $(\cot A \cot B \cot C)^2$.

Câu 94. Cho A, B, C là các góc của tam giác ABC (không phải tam giác vuông) thì:

- A. $\cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = \cot \frac{A}{2} \cot \frac{B}{2} \cot \frac{C}{2}$. B. $\cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = -\cot \frac{A}{2} \cot \frac{B}{2} \cot \frac{C}{2}$.
C. $\cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = \cot A \cot B \cot C$. D. $\cot \frac{A}{2} + \cot \frac{B}{2} + \cot \frac{C}{2} = -\cot A \cot B \cot C$.

Câu 95. Cho A, B, C là ba góc của một tam giác. Hãy chọn hệ thức đúng trong các hệ thức sau.

- A. $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C = 1 + \cos A \cos B \cos C$.
B. $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C = 1 - \cos A \cos B \cos C$.
C. $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C = 1 + 2 \cos A \cos B \cos C$.
D. $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C = 1 - 2 \cos A \cos B \cos C$.

Câu 96. Hãy chỉ ra công thức sai, nếu A, B, C là ba góc của một tam giác.

- A. $\cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} - \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2} = \sin \frac{A}{2}$. B. $\cos B \cos C - \sin B \sin C + \cos A = 0$.
C. $\sin \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} + \sin \frac{C}{2} \cos \frac{B}{2} = \cos \frac{A}{2}$. D.
 $\cos^2 A + \cos^2 B + \cos^2 C - 2 \cos A \cos B \cos C = 1$.

Câu 97. Cho tam giác ABC có $\sin A = \frac{\sin B + \sin C}{\cos B + \cos C}$. Khẳng định nào dưới đây đúng?

- A. Tam giác ABC vuông tại A . B. Tam giác ABC cân tại A .
C. Tam giác ABC đều. D. Tam giác ABC là tam giác tù.

Câu 98. Cho bất đẳng thức $\cos 2A + \frac{1}{64 \cos^4 A} - (2 \cos 2B + 4 \sin B) + \frac{13}{4} \leq 0$ với A, B, C là ba góc của tam giác ABC . Khẳng định đúng là:

- A. $B + C = 120^\circ$. B. $B + C = 130^\circ$. C. $A + B = 120^\circ$. D. $A + C = 140^\circ$.

Câu 99. Cho A, B, C là các góc nhọn và $\tan A = \frac{1}{2}$, $\tan B = \frac{1}{5}$, $\tan C = \frac{1}{8}$. Tổng $A + B + C$ bằng:

- A. $\frac{\pi}{6}$. B. $\frac{\pi}{5}$. C. $\frac{\pi}{4}$. D. $\frac{\pi}{3}$.

Câu 100. Cho A, B, C là ba góc của một tam giác. Hãy chỉ ra hệ thức SAI.

- A. $\sin \frac{A+B+3C}{2} = \cos C$. B. $\cos(A+B-C) = -\cos 2C$.
C. $\tan \frac{A+B-2C}{2} = \cot \frac{3C}{2}$. D. $\cot \frac{A+B+2C}{2} = \tan \frac{C}{2}$.

Câu 101. Cho A, B, C là ba góc của một tam giác. Hãy chỉ ra hệ thức SAI.

A. $\cos \frac{A+B}{2} = \sin \frac{C}{2}$. B. $\cos(A+B+2C) = -\cos C$.

C. $\sin(A+C) = -\sin B$. D. $\cos(A+B) = -\cos C$.

Câu 102. Cho A, B, C là ba góc của một tam giác không vuông. Hệ thức nào sau đây SAI?

A. $\cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} - \sin \frac{B}{2} \sin \frac{C}{2} = \sin \frac{A}{2}$.

B. $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \cdot \tan B \cdot \tan C$.

C. $\cot A + \cot B + \cot C = \cot A \cdot \cot B \cdot \cot C$.

D. $\tan \frac{A}{2} \cdot \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \cdot \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{C}{2} \cdot \tan \frac{A}{2} = 1$.

Theo dõi Fanpage: **Nguyễn Bảo Vương** ☞ <https://www.facebook.com/tracnghiemtoanthpt489/>

Hoặc Facebook: **Nguyễn Vương** ☞ <https://www.facebook.com/phong.baovuong>

Tham gia ngay: **Nhóm Nguyễn Bảo Vương (TÀI LIỆU TOÁN)** ☞ <https://www.facebook.com/groups/703546230477890/>

Ấn sub kênh Youtube: Nguyễn Vương

☞ https://www.youtube.com/channel/UCQ4u2J5gIEI1iRUbT3nwJfA?view_as=subscriber

☞ **Tải nhiều tài liệu hơn tại:** <https://www.nbv.edu.vn/>

Nguyễn Bảo Vương